

Dosarul nr. 2ra-2345/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Sandu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, , V. Cotorobai, M.Anton)

ÎNCHEIERE

15 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ghenadie Calaraș împotriva Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, intervenient Mihail Oaieneagră cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, a fost casată hotărârea din 20 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 19 decembrie 2014, Ghenadie Calaraș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 19 decembrie 2011, conducând automobilul de model „Range Rover” cu numărul de înmatriculare CLT 249, a fost tamponat de Mihail Oaieneagră, care conducea automobilul de model „Volkswagen Passat” cu numărul de înmatriculare SGAJ 878, acesta din urmă fiind recunoscut vinovat de comitere contravențiilor prevăzute de art. 229 alin. (3) și art. 242 alin. (1) Cod contravențional, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 19 decembrie 2011, menținut prin hotărârea Judecătoriei Sângerei din 11 decembrie 2013 și decizia Curții de Apel Bălți din 05 martie 2014.

A menționat că potrivit raportului de expertiză nr.587 întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare la 21 februarie 2012, prejudiciul cauzat reclamantului prin deteriorarea automobilului de model „Range Rover” cu numărul de înmatriculare CLT 249 constituie suma de 231 705 lei.

A susținut reclamantul că răspunderea civilă a lui Mihail Oaieneagră nu a fost asigurată în modul stabilit de Lege, din care considerente, în temeiul art. 20 alin. (5) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube

produse de autovehicule, reclamantul considera că prejudiciul cauzat urmează a fi reparat de către pârâtă.

Prin încheierea protocolară din 14 septembrie 2015 a fost atras în proces ca intervenient Mihail Oaieneagă (f.d.51, Vol.I).

Prin hotărârea din 20 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea depusă de Ghenadie Calaraș a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Ghenadie Calaraș, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia făcând referire la prevederile art. 514, 530, 531, 533, 541 alin. (2) și 1410 Cod civil, a conchis ca indubitabilă obligația lui Mihail Oaieneagră de a repara prejudiciul cauzat prin deteriorarea autovehiculului în urma accidentului rutier produs din vina acestuia la data de 19 decembrie 2011, fapt confirmat și prin hotărârea judecătorească irevocabilă din 03 iulie 2014 a Judecătorei Sîngerei.

La fel instanța de apel a constatat că deoarece răspunderea civilă a persoanei vinovate de prejudicierea apelantului prin deteriorarea autovehiculului în urma accidentului rutier nu era asigurată, compensarea prejudiciului are loc din contul fondului victimelor străzii, gestionat de către Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, care are sarcina asigurării reparării prejudiciului cauzat în urma accidentelor auto și protejării drepturilor și intereselor persoanelor protejate în urma accidentelor rutiere din vina persoanelor ale căror răspundere civilă nu a fost asigurată în modul stabilit de lege.

De asemenea, instanța de apel a reținut că apelantul este îndreptățit de a pretinde compensarea prejudiciului material atât de la persoana vinovată de comiterea acestuia, cât și de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, în calitate de gestionar al fondului victimelor străzii, iar răspunderea intimitei nu este nici exclusă, nici limitată prin acțiunea depusă de Ghenadie Claraș împotriva lui Mihail Oaieneagră în justiție și obținerea unei hotărâri judecătorești prin care valoarea prejudiciului a fost adjudecată în beneficiul apelantului din contul persoanei vinovate, or, hotărârea judecătorească respectivă nu a fost executată, documentul executoriu fiind restituit de executorul judecătoresc Elena Solcanu prin încheierea nr. 122-56r/16 din 21 aprilie 2016 în temeiul art. 86 alin. (1) lit. e) Cod de executare.

La data de 21 august 2018 Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece este bazată pe interpretarea eronată a normelor de drept material și anume la stabilirea faptului că Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” urmează să răspundă în calitate de debitor solidar cu Mihail Oaieneagră, autorul prejudiciului, or, prevederile art. 530, 531, 533, 541 Cod civil nu sunt aplicabile prezentei spețe, răspunderea în comun cu autorul prejudiciului nu rezultă din act juridic și nici din lege.

A indicat că la caz, Ghenadie Calaraș a ales opțiunea apărării dreptului său cu privire la încasarea prejudiciului în mărime de 213 705 lei prin metoda înaintării acțiunii direct către Mihail Oaieneagră, acțiunea, căruia a fost admisă prin hotărârea din 03 iulie 2014 a Judecătorei Sîngerei. Respectiv acesta și-a exercitat dreptul la apărare pe cale judiciară obținând o hotărâre irevocabilă de încasarea a prejudiciului material de la persoana vinovată.

Astfel, a susținut că nu poate fi exercitat de două ori dreptul la recuperarea acestui prejudiciu și de la Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”.

A afirmat că Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” nu deține o obligație solidară în sensul art. 513 Cod civil de a răspunde în comun cu autorul prejudiciului vinovat de comiterea accidentului rutier. La caz, Ghenadie Calaraș va avea două hotărâri judecătorești de încasare a unuia și același prejudiciu, ceea ce este inadmisibil și ar duce la îmbogățirea fără justă cauză, deoarece hotărârea din 03 iulie 2014 a Judecătorei Sîngerei nu a fost executată.

A mai afirmat că temeiurile de drept al pretențiilor lui Ghenadie Claraș față de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” și față de Mihail Oaieneagră sunt diferite și anume în cazul răspunderii autorului prejudiciului Mihail Oaieneagră, pentru care intimatul și-a exercitat dreptul la acțiune, temeiul răspunderii sunt prevederile răspunderii delictuale, în special art. 1410 Cod civil, iar în cazul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, temeiul acțiunii înaintate de Ghenadie Calaraș este cu totul diferi și în special art. 20 alin. (5) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, ceea ce în niciun mod nu poate fi tratat ca solidaritatea debitorului, or, solidaritatea se naște prin lege conform art. 531 Cod civil, iar în cazul dat recurentul nu poartă răspundere față de persoana păgubită.

A declarat că instanța de apel pronunțând hotărârea de încasare a sumei de 213 705 lei, deși în partea motivantă a deciziei recurate invocă prevederile codului civil care reglementează obligația solidară nu a indicat că această sumă se încasează în mod solidar.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 31 mai 2018.

Recurenta a recepționat decizia instanței de apel la data de 28 iunie 2018 (f.d. 112, Vol. II).

Astfel, recursul, declarat la data de 21 august 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura

admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic